

Mario Matouš 60 JT

Předběžné rozhodnutí soutěže C 20. 2. 2008

Emil Vlasák, pořadatel: Uspořádat jubilejní turnaj našeho nejlepšího skladatele studií, se kterým udržuji přátelské vztahy, byla pro mne čest a zároveň příjemná zábava.

Po zkušenostech z nedávné soutěže Polášek+Vlasák 50JT se mi podařilo najít téměř ideální model, jak dnes takovou akci zorganizovat. Ztrátu e-mailu jistily dvě nezávislé adresy a vedle standardní odpovědi se zasláný příspěvek také okamžitě objevil na webové stránce soutěže <http://www.vlasak.biz/matous60.htm>. Doba reakce málokdy přesáhla 24 hodin. Někteří autoři toho ale trochu zneužívali a začali mne bombardovat slabšími skladbami bez velké šance na úspěch; napříště bych proto omezil počet příspěvků jednoho autora.

Děkuji sponzorům, kteří nám umožnili udělit finanční ceny. Vedle jednotlivých nadšenců ze Sdružení českých problémistů přispěl také časopis Československý šach (IM Ivan Hausner). Námitky k předběžnému rozhodnutí zašlete do 30.9.2008 na stejné adresy, jako soutěžní skladby.

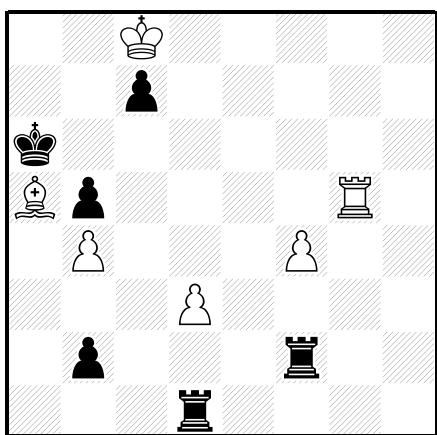
A teď už dejme slovo jubilantovi.

Mario Matouš, rozhodčí: Úvodem chci poděkovat všem zúčastněným autorům a také pořadateli turnaje Emilu Vlasákovi za přehledné zpracování všech diagramů s řešením včetně podrobných analýz a poukazů na částečné předchůdce. Ten také připravil analýzy a technické komentáře v rozsudku.

K posouzení jsem obdržel 51 studií od 32 autorů ze 16 zemí. Byl jsem příjemně překvapen poměrně vysokou úrovní soutěže, zhruba třetina skladeb aspirovala na vyznamenání.

Vím, že mnozí autoři – zvláště ti, co se nedostali do užšího výběru – nebudou s výsledkem spokojeni. Na svou obranu mohu pouze citovat klasickou větu pana Mlynáře: „proti gustu žádný dišputát.“

A nyní k vyznamenaným skladbám.

Günter Amann

Rakousko

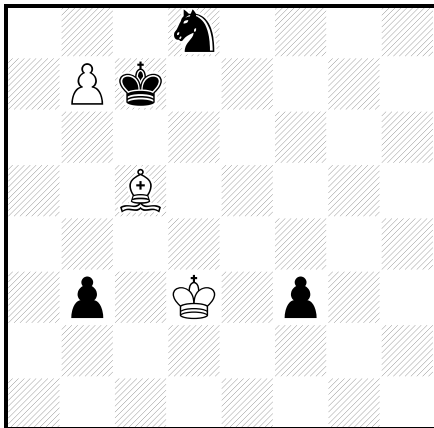
1. cena Matouš 60 JT

bílý vyhraje

Efektívní několikanásobné oběti obou černých věží mají za cíl umožnit nově vzniklé černé dámě patové obrany. Díky přesné hře bílého se ale soupeř nakonec ocitne v zugzwangu. Krásně zpracované téma „ohnisko“.

1.Kb8 S hrozbou 2.Vg6+. Nikoli ale 1.Sxc7? Vc2. **1...Vxd3** Nebo 1...Vc1 2.Vg6+ c6 3.Vg7.
2.Sxc7 Vd6! První ze zmíněných obětí. Slabší je 2...Vfd2 3.Vg6+ Vd6 4.Sxd6 b1D 5.Vf6! Df5
 6.Vxf5 Vxd6 7.Vf8 Kb6 8.f5 Kc6 9.Vc8+ Kd7 10.Vc5 nebo 9...Kb6 10.Ve8 Kc6 11.Ve6, ale

ne 5.Vh6? Vg2! 6.f5 Dg1! (6...Dxf5? 7.Sg3+! Dg6 8.Vxg6 mat) 7.Sc5+ Vg6 8.Vxg6+ Dxg6 9.fxg6 pat. **3.Vg3!** Přenáší hrozbu na a-sloupec, k ničemu není 3.Sxd6 b1D 4.Vg7 Vh2. **3...Vb6+!** Druhá oběť, prohrává 3...b1J 4.Sxd6 Kb6 (4...Vh2 5.Sf8) 5.Sc5+. **4.Sxb6** Tentokrát už musí bílý brát: 4.Ka8? b1J! 5.Sxb6 Kxb6 6.Kb8 Kc6 nebo 4.Kc8 Ka7 5.Va3+ Va6 6.Sb8+ Kb6 7.Sc7+ Kc6 8.Vxa6+ Kd5. **4...Vf3!** Černý obětuje i druhou věž! Po 4...b1D? vyhrává 5.Sc5 i 5.Sd8. **5.Vg7!!** Přijmout oběť bílý nemůže: 5.Vxf3? b1D 6.Sc5 Db2 7.Vh3 De5+, nestačí ale ani 5.Vg6? b1D 6.Vd6 Dxb4. **5...Vg3!** Další tématická oběť už viditelně připravuje pat. **6.Vd7!!** Ten by černému vyšel po 6.Vxg3? b1D 7.Sd8 Dd3!. **6...Vg7!** Neuvěřitelná série pokračuje. Horší by bylo místo toho 6...Vg8+ 7.Sd8 Vxd8+ 8.Vxd8 b1D 9.Vd6 mat. **7.Vxg7 b1D 8.Sd8!** Překrývá poslední řadu, smysl ukazuje varianta 8.Sc5? Dh7!. **8...Dh7 9.Ve7!!** Tichý tah v typicky Matoušovském stylu. Nikoli 9.Vc7? Dd7 10.Se7 De8. **9...Df7 10.f5!** Závěrečná jemnost, hrozba Ve6+ je už nekrytelná. **10...Dxf5 11.Va7** mat. Pokračování 4...Vg2!? 5.Vxg2 b1D vede do pozic podobných hlavní variantě, průběh je ale méně zajímavý: 6.Sd8! (6.Sc5? Dc2 7.Vg1 Db1 8.Vg7 Dh7) 6...Dc2 7.Vg1! Db1 8.Vg7 Dh7 9.Ve7! Df7 10.f5.

Daniel Keith

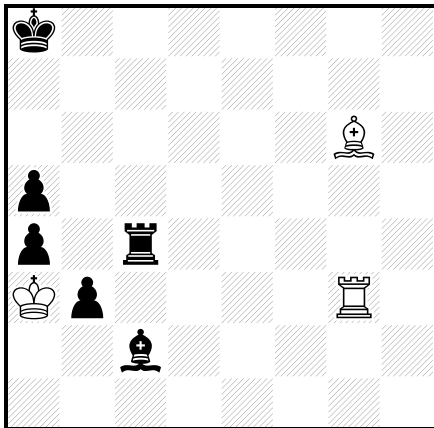
Francie

2. cena Matouš 60 JT

bílý remizuje

Tento autorův objev je vzácnou výjimkou z všeobecně uznávaného pravidla, že v otevřené pozici je střelec silnější jezdec. V tomto případě ale jen bezmocně přihlíží řádění černého hřebce a nakonec se spasí pouze útekem do nejvzdálenějšího kouta šachovnice (5. Sh8!!). Estetickým dojmem působí zejména symetrické pozice vznikající ve svůdnostech a řešení.

1.b8D+! Hezká úvodní jemnost získává bílému důležité tempo. Po 1.Kc3? Jxb7 je totiž černý král ve srovnání s řešením o pole blíže hlavnímu bojišti. Pro pochopení studie jsou důležité varianty 1.Sd4? Kxb7 2.Ke3 Je6 3.Sf6 Jg5 nebo 2.Kc3 Jc6 3.Sf2 Ja5 – černý je konsolidován a snadno uplatní převahu dvou pěšců. **1...Kxb8 2.Kc3! Jb7 3.Sd4!** Připravuje přesun krále k f-pěšci, 3.Sf2? Ja5 už v principu známe. **3...Ja5 4.Kd2!** Velmi pěkný tah s možností dosáhnout pole e1 – po 4.Kd3 Jc4! by byl okamžitě konec. **4...Jc6!** Zde nestačí 4...Jc4+ pro zmíněné 5.Ke1!, po 5...Je3! 6.Kf2 Jf5 zachrání bílého odšach 7.Se5+!. Proto černý zkouší náročnější plán. **5.Sh8!!** Nádherná pointa, katapultující studii na vysoké umístění. Tah střelce na každé jiné pole by dal černému jezdcovi možnost zabránit Ke3: 5.Sg7 Je7! 6.Sh8 Jf5 nebo 5.Sb2 Jb4! 6.Ke3 f2 7.Ke2 Jd3. Také po 5.Sal(f6) rozhodne 5...Jb4. **5...Jd8** Druhá možnost zisku tempa je 5...Je7 6.Ke3 Jg6!, ale po 7.Sd4! Jh4 8.Kd2! už bílý zneškodní c-pěšce. **6.Ke3 Jf7! 7.Sd4! Jg5 8.Kd2!** Návratu černého jezce na d8 čelí bílý návratem krále na d2. **8...Je6** Nebo 8...Je4+ 9.Kc1! Kb7 10.Kb2 Jd2 11.Kc3 s hrozbou 12.Kxd2. **9.Se3!** Ale ne 9.Sf2? Jf4 10.Kc3 b2. Tah v textu získává poslední důležité tempo – 9...Jf4 10.Sxf4 šach. A po 9...Jc7 je nejjednodušší 10.Kc1 Jd5 11.Sg1.

Jaroslav Polášek

Česká republika

3. cena Matouš 60 JT

bílý remizuje
dvojník – pozice A

Poláškův dvojník je ukázkou oboustranně rafinované hry. Hrdinou v černém táboře je bezesporu b-pěšec, který nezadržitelně směřuje do dámy, ale v případě patových nástrah je připraven proměnit se ve věž, jezdce nebo dokonce s proměnou vyčkat (pozice B 6.Kxa5? Sa4/b3!). Vše vyřeší mezitahy bílé věže – pozice A 2.Vg8! a pozice B 3.Vd8+!. Dokonalá syntéza připomíná logickou úlohu.

Pozice A

1.Se8 Vb4! Pokud se – podobně jako já – necháte unést variantami 1...Kb7!? 2.Sxa4? Vxa4+ 3.Kxa4 b2+ 4.Vb3+ Sxb3+ 5.Ka3 b1J+!, můžete mít potíže skladbu vyřešit. Bílý má zde totiž prozaické 2.Vg1!!, po kterém pěšci padnou: 2...Se4 3.Sxa4 b2 4.Sb3 Vb4 5.Kxb2 Sd5 6.Vg3 a4 7.Vg7+ Kc6 8.Ka3 Vxb3+ 9.Kxa4. Proto černý hraje tah v textu, který je výrazně silnější: 2.Sxa4? Vxa4+ 3.Kxa4 b2+ 4.Ka3 b1V! (další antipatový tah zmíněný rozhodčím; 4...b1D? 5.Vg8+ Kb7 6.Vb8+!) 5.Vg8+ Ka7 6.Vg7+ Ka6! a vyhraje, protože bílému chybí šach na g6.

2.Vg8!! Skrytý špatně viditelný klíč k pozici, který vyláká černého krále na nevýhodné pole.

2...Ka7! Obrannou pointu číslo jedna ilustruje varianta 2...Kb7!? 3.Sxa4! Vxa4+ 4.Kxa4 b2+ 5.Ka3 b1V!, kde bílý vynutí výměnou věží 6.Vg2! Se4 7.Vb2+!. Proto černý drží krále na sloupci a.

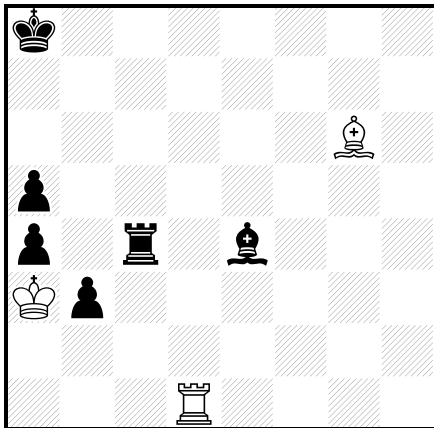
3.Sxa4! Jedině teď, prohrává 3.Vg7+? Ka6! 4.Sxa4 Vxa4+ 5.Kxa4 b2+ 6.Ka3 b1V!.

3...Vxa4+ Po technickém tahu 3...Sd1 udrží bílý remízu více způsoby, ale úplně snadné to rozhodně není 4.Vg7+! (4.Vg2? b2 5.Vxb2 Vxa4 mat, proto nejdřív přiláká krále na b-sloupec) 4...Kb6 (4...Ka6 5.Vg6+) 5.Vg2 a dále například 5...Vxa4+ 6.Kxa4 b2+ 7.Ka3 b1D 8.Vb2+ nebo 5...Kc5 6.Se8 Sc2 7.Vg5+ (nebo 7.Sg6 Sxg6 8.Vg5+ Kc4 9.Vxg6) 7...Kb6 (7...Kc4 8.Sf7+ Kc3 9.Vg3+) 8.Sg6. Autor udává i druhou komplikovanou možnost 6.Vd2 Sc2 (6...b2 7.Sc2!) 7.Vg2 Kc4 8.Vh2 (8.Sxb3+? Vxb3+ 9.Ka4 Se4 10.Vg4 Ve3!) 8...Sd3 (8...Kc3 9.Sxb3! Vxb3+ 10.Ka4) 9.Vh5! b2 (9...Kc3 10.Sxb3 Vxb3+ 11.Ka4) 10.Sb5+ Kc3 11.Sxd3 Kxd3 12.Vh3+ Kc2 13.Vh2+ Kc3 14.Vh3+ Kc4 15.Vh4+ Kc5 16.Vxb4 axb4+ 17.Kxb2.

4.Kxa4 b2+ 5.Kxa5! A tohle je druhý pilíř obrany; po vylákání krále je totiž možné dosáhnout patu i na jiném poli než a3! Chybné 5.Ka3? b1V! 6.Vg7+ Ka6! už známe. **5...b1D**

6.Vg7+ Ka8 7.Va7+ Kb8 8.Vb7+ Dxb7/Kxb7 pat.

Pokus 2.Sc6+!? s myšlenkou 2...Ka7? 3.Sxa4 Vxa4+ 4.Kxa4 b2+ 5.Kxa5! vyvrátí černý postupem 2...Kb8! 3.Sxa4 Vxa4+ 4.Kxa4 b2+ 5.Vb3+ Sxb3+ 6.Ka3 b1J+! (6...b1V? pat).

Jaroslav Polášek

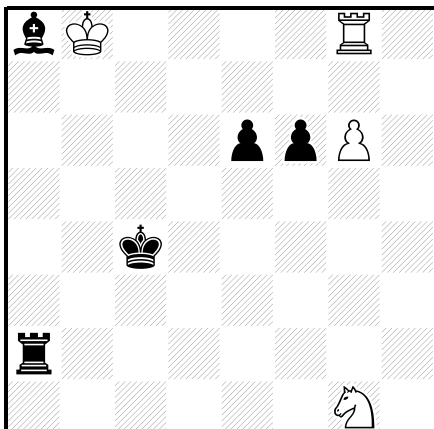
Česká republika

3. cena Matouš 60 JT

bílý remizuje
dvojník – pozice B

Pozice B

Nástup obou stran je obdobný jako v pozici A: **1.Se8** 1.Sxe4+ Vxe4 2.Vd5 Kb7 3.Vxa5 Kc6. **1...Vb4!** 1...Sc2 2.Vd5. **2.Vd2!** Jedině tak! Předčasné 2.Vd8+? Kb7 3.Vd7+ Kb6 4.Vd2 dává černému možnost 4...Sc6!. **2...Sc2!** **3.Vd8+!** Odvádí s tempem věž z minového pole – 3.Sxa4? Vxa4+ 4.Kxa4 b2+ 5.Ka3 b1J+ vidle. Po 3.Sc6+?! by následovalo 3...Kb8! a proměněný jezdec napadá Vd2, ale ne 3...Ka7? 4.Sxa4 Vxa4+ 5.Kxa4 b2+ pro už nám také známé 6.Kxa5!. **3...Ka7** Vstoupí-li král na b-sloupec vynutí bílý výměnu věží stejně jako v pozici A: 3...Kb7 4.Sxa4 Vxa4+ 5.Kxa4 b2+ 6.Ka3 b1V 7.Vd2!. **4.Sxa4 Vxa4+ 5.Kxa4 b2+ 6.Ka3!!** A tohle je hlavní důvod, proč už tak dost bohatou skladbu doplnil zkušený autor ještě pozicí B. S věží na d-sloupci by totiž na 6.Kxa5?! následovalo 6...Sa4(b3)! s neodvratnou proměnou. Ale něco za něco – věž má nyní k dispozici šestou řadu! **6...b1V!** **7.Vd7+ Ka8 8.Vd8+ Ka7 9.Vd7+ Ka6 10.Vd6+** s věčným šachem nebo výměnou věží po **10...Kb5 11.Vd2!** Nepomůže ani **11...Vb3+ 12.Ka2 Vc3 13.Kb2.**

Sergej Diduch

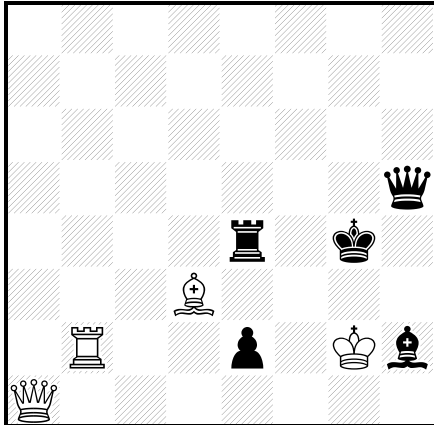
Ukrajina

4. cena Matouš 60 JT

bílý vyhraje

Po vtipné obraně černého (1...Sc6!) se rozhoduje o tom, který z králů se dříve dostane k nebezpečnému pěšci g7. Černý sice tento souboj vyhraje, ale dílo nakonec korunuje čistý a ekonomický mat se třemi aktivními blokádami. Oceňuji svěží formu a snadno srozumitelné řešení.

1.Vc8+ 1.g7? Sc6 2.Vh(c)8 Va8+ 3.Kc7 Va7+ 4.Kxc6 Vxg7. **1...Sc6!** Nápaditá obrana, po 1...Kd4 2.g7 Vg2 3.g8D Vxg8 4.Vxg8 musí rozhodnout převaha věže. **2.Vxc6+ Kd5 3.Vc7!** Ale ne 3.Vc1? Vg2 4.Jh3 e5 5.Vg1 Vxg1 6.Jxg1 Ke6. **3...Vg2 4.Jh3 e5** Pro méně zdatné – kryje 5.Jf4+. **5.g7 f5** Přehození tahů znamená 5...Ke6 6.Kc8 f5. **6.Kc8 Ke6 7.Kd8 Kf6 8.Ke8 Vxg7 9.Vc6.** Modelový mat se třemi aktivními blokádami.

Pietro Rossi

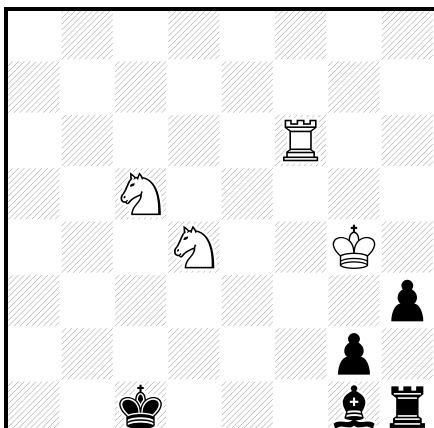
Itálie

1. čestné uznání Matouš 60 JT

bílý remizuje

V základní pozici černý hrozí vynutit mat či získat dámu. Po taktické přestřelce se bílý ocitne v pozici s věží méně a zdá se, že je rozhodnuto. Až překvapivý tichý tah 7.Df6!! odhalí, že černý nemá na vybranou – musí připustit buď pat nebo opakování tahů.

1.Sxe2+! Ostrý tah, bílý se nebojí protišachu. Jinak by ovšem černý prorazil pomocí Dh3+: *1.Sxe4?* Dh3+ 2.Kf2 e1D+! 3.Kxe1 De3+ 4.Ve2 Dg1+ nebo *1.Vxe2?* Dh3+ 2.Kf2 (2.Kh1 Sd6+ 3.Kg1 Sc5+) 2...Dg3+ 3.Kf1 Dg1 mat. **1...Vxe2+ 2.Kf1!** Pointa, Dh3+ opět nelze připustit: 2.Vxe2 Dh3+ 3.Kf2 (3.Kh1 Se5+ 4.Kg1 Sxa1) 3...Dg3+ 4.Kf1 Dg1. **2...Kh3!** Duchaplný pokus o výhru, ostatní možnosti nejsou nebezpečné: 2...Vxb2 3.Dxb2 Dh3+ 4.Dg2+, 2...De5 3.Dd1 nebo 2...Ve5 3.Dd1+ Kg5 4.Dxh5+. **3.Vb3+!** Ne *3.Vxe2?* Df3+ 4.Vf2 Dh1+ ani *3.Da3+?* Sg3 4.Vxe2 Df5+ 5.Kg1 Db1+. **3...Sg3 4.Vxg3+** Hrozilo Vf2+. **4...Kxg3 5.Dg7+ Kh3!** *5...Kf4* 6.Df6+ Ke3 7.Dg5+ s patem a ke *5...Kh2* se dostaneme. **6.Dc3+!** Po *6.Dd7+?* Kh2 7.Dd6+ Ve5 král vykličkuje ze šachů, například 8.Dd2+ Kh3 9.Dd3+ Kg4 10.Dd4+ Kf5 11.Dd7+ Kg6 12.Dc6+ Kg7 13.Dg2+ Dg6 14.Db7+ Df7+. **6...Kh2 7.Df6!!** Překrásná pointa, hrozba Dh4+ s patem nedovolí černému vylepšit postavení věže. **7...Kg3** Výhru nedá *7...Dg4* 8.Dh6+ Kg3 9.Dd6+ ani *7...Kh1* 8.Dc6+ Kh2 9.Dh1+. **8.Dg7+ Kh3 9.Dc3+ Kh2 10.Df6! Ve5 11.Dh4+!**, ale ne 11.Df2+? Kh3 12.Dg2+ Kh4 13.Dh2+ Kg4.

Michal Hlinka

Emil Vlasák

Slovensko a Česká republika

2. čestné uznání Matouš 60 JT

bílý remizuje

Elegantní a obsažná studie. Černý prosadí h-pěšce, v působivém závěru však bílý na dámu připraví past.

1.Jd3+ Kd2! *1...Kd1?* 2.Vf2 nejjednodušší 2...Sxf2 (2...Sh2 3.Jf3) 3.Jxf2+ Ke1 (3...Kc1 4.Jxh3) 4.Jxh3. Po *1...Kb1?* přijde 2.Vb6+ s matovým útokem, například 2...Ka2 3.Vb2+ Ka3 4.Vb3+ Ka4 5.Jc5+ Ka5 6.Vb5 mat. **2..Jf3+ 2.Je2 Se3. 2...Kxd3 3.Je1+**

varianta A

3...Ke2! **3...Kd2!** je hlavní varianta B, zatímco ostatní tahy nejsou nebezpečné: **3...Kc3** 4.Jxg2 Sd4 5.Vf3+, **3...Kc4** 4.Jxg2 Sd4 5.Je3+ Sxe3 6.Vf3 h2 7.Kg3. **4.Jxg2! hxc2** 4...Sd4 5.Jf4+ Kf1 6.Vc6 h2? 7.Vc1+. **5.Kg3 Vh2** **6.Vg6!** 6.Vf8? Se3. **6...Kf1!?** **7.Vg4!** Ale ne **7.Vg8?** **Vh8!!**. Vzniklý vzájemný zugzwang je známý z nekorektní studie Hlinka, Tírnavia 1985.

varianta B

3...Kd2! **4.Jxg2!** Svůdnost **4..Jf3+!?** je analyzována ve variantě C. **4...Sd4!** Přípravuje postup pěšce bez brání – **4...hxc2?** 5.Kf3 Vh2 6.Vg6. **5.Va6! h2!** **6.Kh3!** Ale ne **6..Va2+?** Kc3 7.Kh3 Se5 8.Je3 Ve1 9.Jd5+ Kd4 10.Vd2+ Kc5 11.Vxh2 Sxh2 12.Kxh2 Kxd5. **6...Va1!!** Pointa černé hry, slabé by bylo **6...Se5** pro **7..Jh4!** Vf1 8.Va2+ Ke3 9.Vxh2. **7.Vxa1 Sg1!** **8.Vd1+!** **8..Va2+?** Kc3 9.Vc2+ Kb3. **8...Kc3** **9.Vd3+!** **Kb4** **10.Vd4+!** **Kc5** 10...Kb5 11.Vh4 h1D+ 12.Kg3 nebo 11.Kg3 h1Q 12.Vh4. **11.Vh4** Závěr už není zcela čistý, je také možná ztráta času 11.Vc4+ Kb5 12.Vh4/Kg3. **11...h1Q+** **12.Kg3 Sf2+** **13.Kxf2** remis.

varianta C

Svůdnost **3...Kd2!** **4.Jf3+!?** Po tomto tahu vzniká studie ve studii „černý táhne a vyhraje.“

4...Kd1!! Tento ústup logické povahy si zaslouží podrobný komentář.

(a) **4...Kc1?** **5.Vh6!** Využívá toho, že se král vzdálil o tempo. To ilustruje varianta **5...Sf2!** (**5...Se3** **6.Vxh3**, **5...h2** **6.Kg3**) **6.Vxh3** Kd1 **7..Vh5!!** (tento návrat zde pomůže, srovnajte s **4...Kd1!** **5.Vh6?**) **7...Vxh5** (**7...Ke2** **8.Ve5+ Kd3** **9.Vd5+ Kc3** **10.Vg5**, **9...Kc4** **10.Vd2**) **8.Kxh5** **Ke2** **9.Kg4** **Se1** **10.Jg1+** EGTB remis.

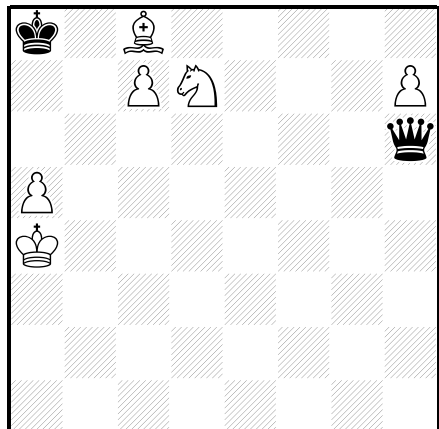
(b) **4...Ke2?** **5.Jxg1+** Tempo **5...Vxg1** **6.Ve6+!** (**6.Kxh3?** **Vf1**) **6...Kf2** **7.Vf6+ Ke2** **8.Ve6+ Kd3** **9.Kxh3**. Nestačí ani **5...Ke3!?** **6.Vf3+!** – důležitá záchranná možnost – **6...Ke4** **7.Vxh3**. Nebo **5...Ke1** **6.Kg3** **h2** **7.Jf3+** tempo.

(c) **4...Kd3?** by umožnilo bílému opravit svou chybu **5..Je1+!** **Ke2** **6.Jxg2** nebo **5...Kd2** **6.Jxg2** jako ve výše uvedených hlavních variantách.

(d) **4...Ke3?** **5.Ve6+ Kf2** (**5...Kd3** **6.Je1+ Kc4** **7.Jxg2 hxc2** **8.Kf3** **Vh2** **9.Vg6**) **6.Va6!** **h2** (**6...Sh2** **7.Va2+ Kf1** **8.Va1+ Ke2** **9.Va2+**, **6...Ke2** **7.Jxg1+ Ke3** **8.Va3+ Kd4** **9.Vxh3**) **7.Ve6** **Kf1** **8.Ve1+ Kf2** **9.Ve6**.

5.Vd6+! Nejsilnější pokus o záchranu. (a) **5.Vh6** zde neprojde, protože král je o tempo blíže: **5...Sf2** **6.Vxh3** **Ke2!**. (b) **5.Jxg1** **h2!** **6.Vd6+ Kc2**. (c) **5.Kg3** **Sf2+** **6.Kxf2** **Vf1+** **7.Kg3** **Vxf3+**. (d) **5.Va6** **Sf2** a bílý má jen pár šachů oddalujících konec **6.Va1+ Ke2** **7.Va2+ Ke3** **8.Va3+ Ke4**. **5...Ke2** **6.Jxg1+** **6..Ve6+?** **Se3** **7.Kg3** **Vf1** **8.Kxh3** **Kxf3** **9.Vf6+** **Sf4**. **6...Ke3!!** Skrytá pointa. V porovnání s okamžitým **4...Ke2?** bílý nyní nemá **5. Vf3+**, což je fatální rozdíl.

7.Kg3 **7..Jxh3** **Vxh3** **8.Ve6+ Kd4** **9.Ve1** **Vh1**. **7...h2** a vyhraje.

Harold van der Heijden Yochanan Afek

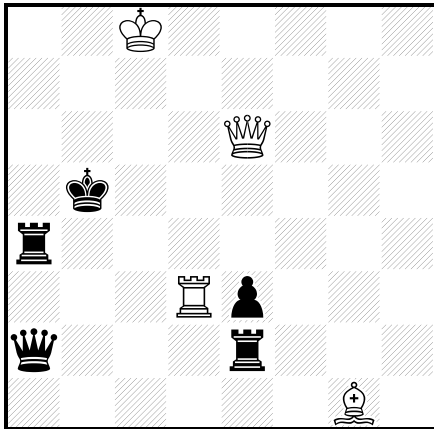
Nizozemsko a Izrael/Nizozemsko

3. čestné uznání Matouš 60 JT

bílý vyhraje

Dvě slabé proměny v brilantním provedení řešitele jistě potěší.

1.Jb6+! K věčnému šachu vede 1.Sa6 Df4+ 2.Kb5 Df1+ 3.Kc5 Dg1+ 4.Kd5 Dg2+. **1...Dxb6!** Nestačí 1...Ka7 2.Se6 Df4+ 3.Sc4 Dd4 4.Jc8+ Kb7 5.Jd6+ Dxd6 6.c8D+ Kxc8 7.h8D+. **2.Sb7+!** Logický doplněk úvodníku, k patům vede jak 2.axb6?, tak 2.h8D? Dd4+! 3.Dxd4. V poslední variantě ale ne 2...Dc6+? 3.Kb4 Db6+ 4.Kc4 Dc6+ 5.Kd4 Dd6+ 6.Ke4 nebo 4...Dxc7+ 5.Kb5 Ka7 6.Dd4+ Ka8 7.Se6. **2...Dxb7 3.h8V+!!** Smysl této hezké pointy uvidíme za chvíli. **3...Ka7 4.c8J+!!** Bílý nemohl postavit dámu 4.c8D? pro 4...Db4+ s patem a druhá věž je příliš slabá: 4.c8V? De4+ 5.Ka3 Dd3+ 6.Kb2 Dd2+. **4...Ka6** 4...Ka8 5.Jd6+. **5.Vh6+** a vyhraje. Kdyby však na h8 stála proměněná dáma (3.h8D+? Ka7 4.c8J+), černý by pokračoval prostě 4...Dxc8! a nestačilo by ani 4.Dd4+ Ka8 5.Dd8+ Ka7 6.c8D Dxc8 7.Db6+ Ka8.

Richard Becker

Juri Akobia

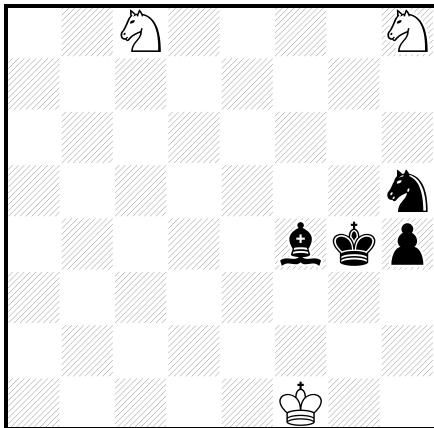
USA a Gruzie

4. čestné uznání Matouš 60 JT

bílý vyhraje

Krásná pozice vzájemného zugzwangu je obsažena ve svůdnosti i v řešení.

1.Vb3+! Přírozený útočný plán. Druhá lákavá možnost 1.De5+? nevede k cíli: 1...Kb4 2.Dc3+ Kb5 3.De5+ Kb4 4.Vd4+ Ka3 5.Vd3+ Kb4 6.Vd4+ Ka3 7.Dc5+ Kb2 8.Db5+ Db3 9.Dxe2+ Ka3 10.Vd3 Vc4+! 11.Kd7 Vc3. **1...Vb4!** Jinak by byl rychlý konec, například 1...Kc5 2.Sxe3+ Vxe3 3.Dxe3+ nebo 1...Dxb3 2.Dxb3+ Vb4 3.Dd5. Vratká pozice věže b4 umožní ovšem bílému další rozvinutí aktivity. **2.Dd7+!** 2.Dd5+? Ka4. **2...Kc5** Slabé je 2...Ka5 3.Da7+ Kb5 4.Db7+ nebo 2...Ka6 3.Dd3+ Ka5 4.Va3+. **3.De7+** 3.Df5+ je neškodná ztráta času, např. 3...Kc6 4.Df3+ Kd6 5.Df6+ Kc5 6.De5+ Kc6 7.De8+ s přechodem do hlavní varianty. **3...Kc6! 4.De8+ Kc5!** Dlouhé, ale poměrně snadné je 4...Kd5 5.Vd3+ Kc4 6.De4+ Kb5 7.Db7+ Kc5 8.Dc7+ Kb5 9.Dd7+ Kc5 10.Dd6+ Kb5 11.Vd5+ Ka4 12.Da6+ Kb3 13.Vd3+ Kc2 14.Dxa2+ Kxd3 15.Da3 nebo 13...Kb2 14.Df6+ Kb1 15.Df1+ Kb2 16.Dxe2+. **5.Sxe3+ Vxe3 6.Dxe3+ Kb5** Klíčová pozice. Po rutinním 7.Dd3+? Ka4! se bílý nečekaně ocitá ve vzájemném zugzwangu, například 8.Kd7 Vd4+. Proto musí ztratit tempo. **7.De8+!! Ka5 8.Dd8+ Ka4 9.Dd3** Vzájemný zugzwang s nevýhodou černého. **9...Dxb3 10.Da6 mat.**

Yochanan Afek

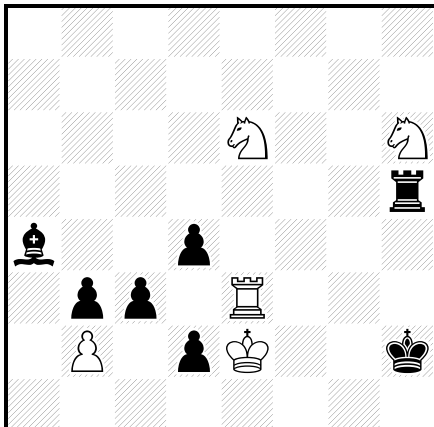
Izrael/Nizozemsko

5. čestné uznání Matouš 60 JT

bílý remizuje

Minimálními prostředky vykouzlí bílý čistý a ekonomický pat.

1.Jg6! V labyrintu dalších možností bílý remízu neudrží: *1..Je7?* Jg3+ *2..Kg1* Je2+! 3.Kf2 (3.Kh1 Kh3 4.Jf5 Jg3+) 3...h3 4.Jd5 Sg3+ 5.Kf1 Kf3 6.Jf7 Sh4 7.Je5+ Kg3 nebo *2..Kg2* h3+ 3.Kg1 h2+ 4.Kxh2 Jf5+ 5.Kg2 Jxe7 6.Jf7 Sc7!. Nebo *1..Kg1* Kg3 2.Je7 Se3+ 3.Kf1 (3.Kh1 Kh3 4.Jf5 Jg3+) 3...h3 4.Jf7 h2 5.Jf5+ Kh3. **1...Jg3+** 1...h3 2.Jxf4 remis. **2.Kg1!** V následující hře jde o to, zda černý pěšec postoupí s tempem. Chybné je proto *2..Kg2?* h3+! 3.Kh2 (3.Kg1 Sb8 4.Jce7 Je4) 3...Sc7 4.Jce7 Je4+ 5.Kg1 h2+ 6.Kg2 Jf2!. **2...Se3+** **3.Kh2!** Opět stejná písnička: *3..Kg2?* h3+ 4.Kh2 Jf1+ 5.Kh1 h2 6.Kg2 Sg1 7.Je5+ (7.Jd6 Jg3 8.Je5+ Kh5) 7...Kf4 *8..Jg6+* Kg5 9.Je5 Je3+! zajímavý moment 10.Kh1 Kf4 11.Jd3+ Kf3 12.Jd6 Jf1 13.Jf5 Ke4 14.Jc1 Kxf5 nebo *8..Jd3+* Ke4 9.Jb4 Jg3 10.Jd6+ Ke5 11.Jd3+ Kxd6 12.Jf2 Sxf2 13.Kxh2 Jf5. **3...Jf1+!** **4.Kg2** Protože nejde 4.Kh1? Kh3!, černý nakonec bitvu o postup vyhrál. Ale k jeho velké smůle válku rozhodne jiný faktor. **4...h3+** **5.Kxf1 Kg3!** **6.Jd6!** **h2** **7.Je4+** **Kh3** **8.Jf4+!** Ale ne *8..Jf2+?* Sxf2 9.Jf4+ Kg3 10.Je2+ Kf3. **8...Sxf4** **9.Jf2+** **Kg3** **10.Je4+** **Kf3** **11.Jd2+!!** Opět je chybné *11..Jf2?* Sg3! 12.Jh1 Sh4 13.Jf2 Kg3 14.Jh1+ Kh3 15.Ke2 Kg2. **11...Sxd2 pat.**

Michal Hlinka

Slovensko

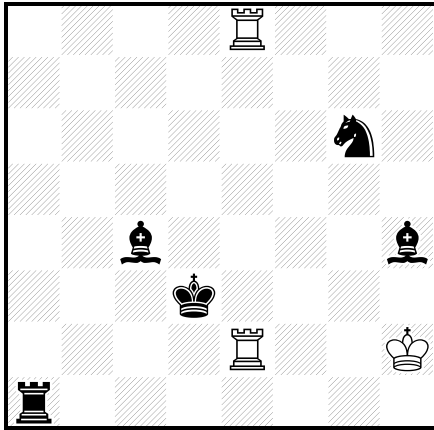
6. čestné uznání Matouš 60 JT

bílý remizuje

I zde vznikne čistý a ekonomický pat dokonce se dvěma vazbami. Ale hra na mne působí poněkud staticky.

1.Jg4+ Kg1! Logika boje je celkem jasná – k zastavení laviny pěšců se musí přisunout jezdcí a černý jim nechce dávat další tempo: *1...Kg2?* 2.Jf4+ Kh1 3.Jf2+ Kh2 4.Jg4+ nebo *1...Kh1?* 2.Jf2+ Kg1 3.Jxd4 cxb2 4.Jf3+ Kg2 5.Jxd2 Vd5 6.Jb1. **2.Jxd4!** *2..Vg3+?* Kh1 3.Vf3 Sb5+ 4.Kd1 Kg2 a černý vyhraje bez problémů. **2...cxb2** *2...Sb5+* předčasně přestává krýt pěšce b3: 3.Kd1 cxb2 4.Vg3+ Kh1 5.Jf2+ Kh2 6.Vxb3 Sa4 7.Kc2. **3.Jf3+** **Kg2!** Opět stejný princip nedat bílému tempo: *3...Kh1* 4.Jf2+ Kg2 5.Jxd2. **4.Jxd2** Jezdci jsou ve hře a ani lavina pěšců

už nevypadá tak kompaktně. Černý má ovšem připraven velmi nepříjemný šach **4...Sb5+!** s ideou **5.Ke1?** Vh1+ tempo **6.Jf1 Vxf1+ 7.Kd2 b1J!** mat. **5.Kd1! Vd5!** Na **5...Vh1+** je připraveno **6.Ve1!**, proto se černý raději pokouší využít vazbu na d-sloupci. To povede k ostré zápletce s nečekaným rozuzlením. **6.Vxb3! Sa4! 7.Je3+! Kf2!** Tísni krále, slabší je **7...Kgl 8.Jxd5! Sxb3+ 9.Ke2 Sxd5 10.Kd3. 8.Jc2!** Po **8...Jxd5?** Sxb3+ vzniká „polomat“, vynucující proměnu: **9.Jxb3 b1D+. 8...Sxb3 pat** se dvěma vazbami.

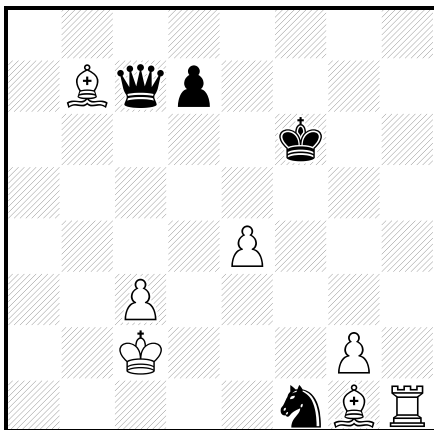
Ilham Aliev

Ázerbájdžán

1. pochvala Matouš 60 JT

bílý remizuje

1.V8e3+ 1.V2e3+? Kd2. 1...Kd4 2.Ve4+ Kd3 3.V4e3+! V tématické svůdnosti **3.Vxc4?** Kxc4? by bílému vyšlo finále jako v řešení, ale **3...Kxe2!** hatí jeho plány. **3...Kd4 4.Ve4+ Kd5 5.Vxc4!** Nyní je tento tah možný. **5...Kxc4 6.Ve6!** Aby po ústupu jezdce zahrál **7.Ve4+. 6...Va2+ 7.Kh1!** Ale ne **7.Kgl?** Vg2+! nebo **7.Kh3?** Jf4+. **7...Va1+ 8.Kh2 8.Kg2?** Jf4+. **8...Va2+ 9.Kh1 Vg2!** Poslední pokus černého. **10.Ve4+ Kd3 11.Vxh4! Jxh4 pat.**

Lutz-Dieter Gruber

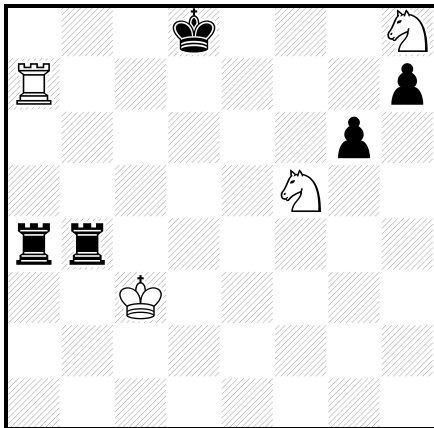
Martin Minski

Německo

2. pochvala Matouš 60 JT

bílý vyhraje

Zadání na výhru nevypadá na pohled reálně, ale střelci se nečekaně rozehrají. **1.Sa6! Jg3 2.Sb6!! Df4** Dáma má v celém řešení potíže s ústupem. **2...Dxb6/Dc6 3.Vh6+, 2...Db8 3.Vh8.** A konečně po **2...De5 3.Sd4 Jxh1+4.Sc8** vyhraje bílý koncovku, například **4...d6 5.Kd2 Jg3 6.Sxe5+ Kxe5 7.Sb7 Jf1+ 8.Ke2 Jg3+ 9.Kf3 Jf1 10.g4 Jd2+ 11.Kg3 Kf6 12.Kf4 Jb1 13.c4 Jd2 14.g5+ Kg6 15.Sd5 Jb3 16.Sc6 Jd2 17.Sb5 Kg7 18.e5 dxe5+ 19.Kxe5 Jf3+ 20.Kf4. 3.Vh4! Db8 3...Dxh4 4.Sd8+. 4.Vh8! Df4 4...Dxh8 5.Sd4+. 5.Vf8+.**

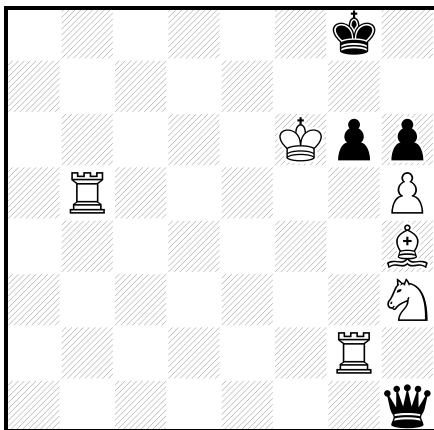
Velimir Kalandadze

Gruzie

3. pochvala Matouš 60 JT

bílý vyhraje

V pozici bez bílých pěšců rozhodne podle očekávání matový útok. **1.Jf7+ Ke8** *1...Kc8* 2.Je7+ Kb8 3.Jc6+ Kc8 4.Jd6 mat. **2.Jg7+ Kf8** 3.Je6+ **Kg8** *3...Ke8* 4.Jd6 mat. **4.Jh6+ Kh8** **5.Vg7!** Po tomto tichém tahu jsou hrozby bílého nekryitelné. **5...Vc4+ 6.Kd3** Také 6.Kd2. **6...Vd4+ 7.Ke3** Také 7.Ke2. **7...Ve4+ 8.Kf3** Také 8.Kf2. **8...Vf4+ 9.Kg3!** *9.Kg2?* by umožnilo 9...Va8!. **9...Vf8** Nebo *9...Vg4+* 10.Jxg4 Va3+ 11.Kf2 Va2+ 12.Ke3 Va6 13.Ve7. **10.Vg8+ Vxg8** **11.Jf7** mat.

Marek Kwiatkowski

Polsko

4. pochvala Matouš 60 JT

černý na tahu, bílý vyhraje

K matu vede *1...Dxg2?* 2.Vb8+ Kh7 3.Jg5+ hxg5 4.hxg6+ Kh6 5.Vh8, proto si černý připravuje brání na g2 se šachem. **1...Df1+ 2.Jf4!** Brání věž obětí jezdce. **2...Dxf4+ 2...Dxb5** 3.Vxg6+ Kh8 (3...Kf8 4.Je6+) 4.Kf7. **3.Kxg6 De4+** Nebo *3...Dd6+* 4.Sf6 Dd3+ 5.Vf5. **4.Kxh6+ Dxg2 5.Vg5+ Kh8!** **6.Vg6!** Patovou hrozbu odvrací bílý v Matoušovském stylu, hra však ještě pokračuje. **6...Dd2+ 7.Sg5 Df4!** Brání drtivému 8.Vd6. **8.Vg8+! Kxg8 9.Sxf4** a vyhraje.

V Praze 22.5.2008